



ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

**ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ**

просп. Соборний, 164, м. Запоріжжя, 69107, тел./факс: (061) 224-63-81  
E-mail: adm@zoda.gov.ua, сайт: www.zoda.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 00022504

від 22.11. 2024 р. № 10-А-489-е На № \_\_\_\_\_ від \_\_\_\_\_ 20\_\_ р.  
Пилипенко О.О.

foi+request-137448-  
1ab38ad7@dostup.org.ua

**Про розгляд публічного запиту  
від 20.11.2024**

За результатами розгляду Вашого публічного запиту від 20.11.2024 щодо надання інформації про подання Запорізькою обласною військовою адміністрацією апеляційної скарги на рішення Волинського окружного адміністративного суду щодо поновлення на посаді заступника голови Запорізької обласної ради Г.Фукса обласна військова адміністрація повідомляє про те, що апеляційна скарга по справі № 140/7725/24 подана 22.11.2024, копія апеляційної скарги додається.

Додаток на 7 арк.

Голова обласної державної адміністрації,  
начальник обласної військової адміністрації

  
Іван ФЕДОРОВ



ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

**ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ**

просп. Соборний, 164, м. Запоріжжя, 69107, тел./факс: (061) 224-63-81  
E-mail: adm@zoda.gov.ua, сайт: www.zoda.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 00022504

від 20.11 2024 р. № 08-49/5455 На № \_\_\_\_\_ від \_\_\_\_\_ 20 \_\_\_\_ р.

**Восьмий апеляційний  
адміністративний суд**

E-mail: [inbox@8aa.court.gov.ua](mailto:inbox@8aa.court.gov.ua)

вул. Саксаганського, 13, Львів, Львівська  
область, 79000

**Справа № 140/7725/24**

**Позивач: Фукс Геннадій Григорович**

РНОКПП 2290216312

вул. Зоряна, 16б, с. Тарасове, Волинська  
обл., 45625

Електронний кабінет не зареєстрований

**Відповідач 1: Запорізька обласна державна  
Заявник апеляційної скарги (військова) адміністрація**

код ЄДРПОУ 00022504

пр. Соборний, 164, м. Запоріжжя, 69107

Електронний кабінет наявний

**Відповідач 2: Запорізька обласна рада**

код ЄДРПОУ 20501122

пр. Соборний, 164, м. Запоріжжя, 69107

Електронний кабінет наявний

**Апеляційна скарга**

Рішенням Волинського окружного адміністративного суду від 29.10.2024 по справі № 140/7725/24 визнано протиправними та скасовано розпорядження голови обласної державної адміністрації, начальника обласної військової адміністрації Запорізької обласної військової адміністрації від 03.04.2024 № 2-ор-к «Про дострокове припинення повноважень заступника голови Запорізької обласної ради Фукса Г.Г.» та від 24.06.2024 № 84-ор-к «Про визначення дати звільнення Фукса Г.Г. та кінцевий розрахунок із ним»; поновлено Фукса Геннадія Григоровича на посаді заступника голови Запорізької обласної ради з 25 червня 2024 року та стягнуто з Запорізької обласної ради на

його користь середній заробіток за час вимушеного прогулу в розмірі 89 312,86 грн (вісімдесят дев'ять тисяч триста дванадцять гривень 86 копійок).

Відповідно до картки руху документу, що додається, вказане рішення суду першої інстанції отримано через Електронний кабінет обласною державною адміністрацією 30.10.2024 о 20:12, тобто після закінчення робочого часу обласної державної адміністрації. Фактичною датою отримання вказаного судового рішення є наступний робочий день 31.10.2024. Дана апеляційна скарга подається в межах строку на апеляційне оскарження відповідно до статті 295 Кодексу адміністративного судочинства України.

Запорізька обласна державна (військова) адміністрація вважає рішення суду першої інстанції таким, що прийнято із порушенням норм матеріального права, та вважаємо його таким, що підлягає скасуванню з огляду на наступне.

Щодо повноважень голови обласної державної адміністрації, начальника обласної військової адміністрації стосовно звільнення позивача з займаної посади, то слід зазначити про таке.

Відповідно до частини четвертої статті 140 Конституції України органами місцевого самоврядування, що представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ та міст, є районні та обласні ради.

За частиною першою статті 45 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», зокрема, і обласна рада складається з депутатів, які обираються жителями відповідної області на основі загального, рівного і прямого виборчого права шляхом таємного голосування.

Відповідно до частин першої, другої статті 56 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» заступник голови обласної ради обирається відповідною радою в межах строку її повноважень з числа депутатів цієї ради шляхом таємного голосування і здійснюють свої повноваження до припинення ними повноважень депутата ради відповідного скликання, крім випадків дострокового припинення їх повноважень у порядку, встановленому частинами третьою та четвертою цієї статті.

За частиною першою статті 10 Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» прийняття на службу в органи місцевого самоврядування здійснюється на посаду голови та заступників голови обласної ради, шляхом обрання відповідною радою.

Таким чином, позивач перебував на виборній посаді у відповідній раді.

З 24.02.2024 на території України діє правовий режим воєнного стану через військову агресію російської федерації. Слід зазначити, що Запорізька обласна рада, депутатом якої є позивач не функціонувала з початку повномасштабного вторгнення, не було проведено жодної сесії обласної ради. Вирішення великої кількості питань не вбачалось можливим з причини не проведення сесій обласної ради протягом 2-ох років і це під час збройної агресії російської федерації, тимчасової окупації більше 60 % території Запорізької області і необхідності приймати нагальні рішення для забезпечення потреб громад Запорізької області.

Президентом України, Верховною Радою України, враховуючи введений правовий режим воєнного стану, не проведення обласною радою сесій, було прийнято рішення про надання Запорізькій обласній військовій адміністрації, начальнику обласної військової адміністрації відповідних повноважень Запорізької обласної ради. Факт такої передачі повноважень є винятковим, лише одна Запорізька обласна державна адміністрація, як орган виконавчої влади, тимчасово виконує повноваження органу місцевого самоврядування – Запорізької обласної ради на всій території України.

Згідно з частиною 3 статті 10 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» передбачено, що у разі утворення обласної військової адміністрації на період дії воєнного стану та протягом 30-ти днів після його припинення чи скасування, у разі прийняття Верховною Радою України за поданням Президента України відповідного рішення, повноваження такої обласної ради здійснюють відповідні обласні військові адміністрації.

Відповідно до постанови Верховної Ради України від 21.03.2024 № 3265-IX «Про здійснення Запорізькою обласною військовою адміністрацією, начальником Запорізької обласної військової адміністрації повноважень, передбачених частиною третьою статті 10 та частиною третьою статті 15 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» голові Запорізької обласної державної адміністрації, начальнику Запорізької обласної військової адміністрації надано право здійснення повноважень, передбачених частиною 3 статті 10 та частиною 3 статті 15 Закону України «Про правовий режим воєнного стану».

Суд першої інстанції погодився із твердженням відповідачів про те, що повноваження Запорізької обласної ради перейшли до Запорізької обласної військової адміністрації та голови відповідно до постанови Верховної Ради України від 21.03.2024 №3625-IX «Про здійснення Запорізькою обласною військовою адміністрацією, начальником Запорізької обласної військової адміністрації повноважень, передбачених частиною третьою статті 10 та частиною третьою статті 15 Закону України «Про правовий режим воєнного стану», яка набрала чинності 30.03.2024.

В межах, наданих Законом України «Про правовий режим воєнного стану» повноважень, головою Запорізької обласної державної адміністрації, начальником Запорізької обласної військової адміністрації було видано оспорювані розпорядження, якими припинено достроково повноваження заступника голови Запорізької обласної ради Фукса Г.Г. без припинення повноважень депутата Запорізької обласної ради та звільнено його з посади заступника голови Запорізької обласної ради.

Однак, судом першої інстанції невірно застосовано частину 3 статті 10 Закону України «Про правовий режим воєнного стану», в частині чого, що начальник обласної військової адміністрації має виключно права і повноваження увільняти від виконання посадових обов'язків працівників виконавчого апарату обласної ради. За підходу який застосував суд першої інстанції складається

уявлення, що начальник обласної військової адміністрації взагалі не має жодної компетенції по відношенню до працівників виконавчого апарату обласної ради, в тому числі приймати працівників на роботу, звільняти їх за будь-якими підставами та вирішувати інші питання унормовані спеціальними законодавчими нормами у сфері праці.

Як зазначено у Рішенні Конституційного Суду України від 18 червня 2020 року №5 рп(II)/2020, до судів різних видів юрисдикції висунуто вимогу застосовувати класичні для юридичної практики формули (принципи): «закон пізніший має перевагу над давнішим» (*lex posterior derogat priori*) - «закон спеціальний має перевагу над загальним» (*lex specialis derogat generali*) - «закон загальний пізніший не має переваги над спеціальним давнішим» (*lex posterior generalis non derogat priori specialis*). Якщо суд не застосовує цих формул (принципів) за обставин, що вимагають від нього їх застосування, то принцип верховенства права (правовладдя) втрачає свою дієвість.

Відповідно до сталої практики Верховного Суду, у випадку наявності колізії між загальним та спеціальним законом застосуванню підлягають норми спеціального закону. Одночасно, при наявності розбіжностей загальних і спеціальних (виняткових) норм, необхідно керуватися принципом *Lex specialis* (лат. - спеціальний закон, спеціальна норма), відповідно до якого при розбіжності загального і спеціального закону діє спеціальний закон, а також принципом *Lex specialis derogat generali*, суть якого зводиться до того, що спеціальний закон скасовує дію (для цієї справи) загального закону; спеціальна норма має перевагу над загальною. У разі якщо норми нормативних актів рівної юридичної сили містять різні моделі правового регулювання, перевагу при застосуванні слід надавати тій нормі, яка регулює вужче коло суспільних відносин, тобто є спеціальною.

Суд, прямо на це не вказуючи, дійшов висновку, що п.7 ч.3 ст. 10 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» є спеціальною нормою по відношенню до п.1 ч.3 ст. 10 цього ж Закону, як загальної норми.

Однак, відповідний підхід є хибним, оскільки у даній справі саме загальною нормою до спірних правовідносин виступає положення п.1 ч.1 ст. 43, ч.3 ст. 56 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закон України «Про службу в органах місцевого самоврядування», що передбачає припинення повноважень заступника голови обласної ради без припинення повноважень депутата відповідної ради за рішенням відповідної ради.

В той же час спеціальною нормою є п.1 ч.3 ст. 10 Закону України «Про правовий режим воєнного стану», що передбачає передачу начальнику обласної військової адміністрації повноважень такої обласної ради, в тому числі повноважень передбачених ст. ст. 43, 46, 56 «Про місцеве самоврядування в Україні».

Як наслідок, суд першої інстанції безпідставно прийшов до висновку про те, що у начальника Запорізької обласної військової адміністрації були відсутні повноваження на одноосібне прийняття рішення про припинення повноважень

заступника Запорізької обласної ради, а не його увільнення від займаної посади, шляхом оголошення простою чи переведення на іншу посаду.

Також, при прийнятті оскаржуваного рішення судом залишено поза увагою дискреційність повноважень органу місцевого самоврядування та відповідно голови обласної державної адміністрації, начальника обласної військової адміністрації щодо звільнення позивача із займаної посади.

Відповідно до наказу Міністерства юстиції України від 24.04.2017 № 1395/5 «Про затвердження Методології проведення антикорупційної експертизи», під дискреційними повноваженнями розуміється сукупність прав та обов'язків органів державної влади та місцевого самоврядування, осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, що надають можливість на власний розсуд визначити повністю або частково вид і зміст управлінського рішення, яке приймається, або можливість вибору на власний розсуд одного з декількох варіантів управлінських рішень, передбачених нормативно-правовим актом, проектом нормативно-правового акта.

Відповідно до установленної практики Верховного Суду вбачається, що Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено право органу місцевого самоврядування достроково припинити повноваження виборної посадової особи місцевого самоврядування, що в свою чергу є виключними дискреційним повноваженням даного органу та не передбачає наявності переліку підстав чи причин для реалізації даного повноваження.

Подібна позиція Верховного Суду була наведена неодноразово у постановках від 12.09.2019 у справі № 657/268/15-а, 09.07.2020 у справі № 663/2852/16-а, від 22.11.2021 у справі № 1.380.2019.005671, від 13.04.2023 у справі № 140/17235/20, також ці висновки корелюються з позицією Великої Палати Верховного Суду щодо дискреційних повноважень органів місцевого самоврядування, викладеною у постанові від 27.03.2019 у справі № 688/3487/16-а.

Тобто, вищезазначені повноваження для голови обласної державної адміністрації, начальника обласної військової адміністрації є власними дискреційними повноваженнями, і облдержадміністрація законодавчо не зобов'язана мати підстав для прийняття тих чи інших рішень у межах власної дискреції.

Так само, суд першої інстанції помилково погодився із твердженням позивача про те, що він є працівником виконавчого апарату обласної ради.

Відповідно до статті 58 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виконавчий апарат обласної ради забезпечує здійснення радою повноважень, наданих їй Конституцією України, цим та іншими законами.

Виконавчий апарат ради здійснює організаційне, правове, інформаційне, аналітичне, матеріально-технічне забезпечення діяльності ради, її органів, депутатів, сприяє здійсненню відповідною радою взаємодії і зв'язків з територіальними громадами, місцевими органами виконавчої влади, органами та посадовими особами місцевого самоврядування. Виконавчий апарат ради

забезпечує виконання заходів з відстеження результативності регуляторних актів, прийнятих відповідною радою, якщо рішенням цієї ради повноваження щодо забезпечення виконання заходів з відстеження результативності цих регуляторних актів не делеговано відповідним місцевим державним адміністраціям.

Виконавчий апарат ради утворюється відповідною радою і за посадою його очолює голова відповідної ради.

Відповідно до ч. 8 ст. 56 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» заступник голови обласної ради працює в раді на постійній основі, а не у її виконавчому апараті. Повноваження (права та обов'язки) виконавчого апарату обласної ради та заступника голови обласної ради регулюються різними нормами Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

Отже, заступник голови обласної ради працює в раді на постійній основі, а не в її виконавчому апараті. Він не входить до складу виконавчого апарату ради, але може його очолювати за відсутності голови обласної ради та першого заступника голови обласної ради.

Вказаний висновок суду сформований помилково та на неправильному тлумаченні норм Закону.

Виходячи з наведеного, вважаємо, що при прийнятті оскаржуваних розпоряджень голова обласної державної адміністрації, начальник обласної військової адміністрації діяв в межах наданих законом повноважень і у встановлений законом спосіб.

Щодо розміру судового збору, то відповідно до статті 6 Закону України «Про судовий збір» за подання позовної заяви, що має одночасно майновий і немайновий характер, судовий збір сплачується за ставками, встановленими для позовних заяв майнового та немайнового характеру.

Під час подання позовної скарги позивачем було сплачено судовий збір за одну вимогу немайнового характеру. Однак, судом задоволено 4 позовні вимоги (3 немайнового характеру і 1 майнового). Відповідно до статті 4 Закону України «Про судовий збір» розмір судового збору, який підлягає сплаті при поданні даної апеляційної скарги складає:  $1\ 211,20 * 4 * 150\% = 7\ 267,2$  грн.

Враховуючи вищевикладене, керуючись статтями 44, 47, 293, 295, 296, 297, 317 Кодексу адміністративного судочинства України,

просимо:

1. Прийняти апеляційну скаргу до розгляду.
2. Розглянути апеляційну скаргу за участі представника Запорізької обласної державної (військової) адміністрації.
3. Скасувати рішення Волинського окружного адміністративного суду від 29.10.2024 по справі № 140/7725/24 повністю та прийняти нове рішення по

справі, яким відмовити у задоволенні позовних вимог Фукса Г.Г. у повному  
обсязі.

- Додатки:
1. Документ про сплату судового збору. *татішці інструкції від 20.11.2024 № 11, 413*
  2. Копії апеляційної скарги відповідно до кількості учасників справи.
  3. Докази, що підтверджують дату отримання копії оскаржуваного судового рішення суду першої інстанції.
  4. *Виття з Єдиного державного реєстру юридичних осіб фізичних осіб підприємств та підприємств, установ та організацій, у яких наявна державна участь*

Голова обласної державної адміністрації,  
начальник обласної військової адміністрації

Іван ФЕДОРОВ

